

Karlsøy kommune

Et levende øyrike

29.10.2021

Høringsbrev til forslag til lokal forskrift for gebyrer etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven for Karlsøy kommune, Troms og Finnmark fylke

Karlsøy kommune legger med dette forslag til ny gebyrforskrift etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven ut på høring og offentlig ettersyn. Høringsfristen er satt til 4 uker med svarfrist 26.11.2021.

Høringssvar kan sendes til postmottak@karlsøy.kommune.no eller til Karlsøy kommune, Postmottak, Rådhusveien 41, 9130 Hansnes, og merkes med saksnr. 2021/1286.

1. Bakgrunn

1.1 Behovet for ny forskrift

Utgangspunktet for arbeidet med nye gebyrforskrift har vært å utarbeide et gebyrregulativ som på en fleksibel måte klarer å gjenspeile kommunens ressursbruk i de enkelte sakene. Gebyrregulativet skal samtidig sørge for å finansiere de oppgavene som kommunen etter lover og regler er pålagt å utføre. Videre har hensikten vært å lage et regulativ som er mest mulig rettfærdig for alle tiltakshavere, samtidig som målsetningen har vært at innretningen i regulativet skal minimere rettmessige klager på gebyrene.

Jobben med nytt gebyrregulativ har hatt til formål å tydeliggjøre de ulike oppgavene kommunen har knyttet til saksbehandling etter plan- og bygningsloven og hvilke kostnader dette medfører. Det skal bli lettere for politikere og publikum å bli opplyst om kommunens oppgaver og hva det kommer til å koste.

1.2 Sammendrag

Intensjonen med arbeidet har vært å utarbeide et forskriftsforslag som er i tråd med gjeldende lover, forskrifter og relevante rundskriv/uttalelser fra departement, fylkesmenn og Sivilombudsmannen. Det er lagt vekt på at forskriften skal være presis slik at fortolkninger og misforståelser reduseres til et minimum.

Selvkostkravet for tjenestene som denne forskriften regulerer er strengere enn eksempelvis for VAR-sektoren. Det ikke er tilstrekkelig at selvkostprinsippet er fulgt på overordnet nivå. Kommunen må også dokumentere at selvkost er overholdt ned på de enkelte sakstypene. Dette innebærer at forskriften, på en fleksibel måte, må klare å gjenspeile kommunens ressursbruk i de enkelte sakene. Eksempelvis er gebyret for byggesaksbehandling tredelt, et *grunngelyr* som dekker generelle oppgaver i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet, størrelse og omfang som arkiv og infrastruktur, et *saksbehandlingsgebyr*, samt et *registreringsgebyr* som skal dekke kostnadene knyttet til arbeid som må gjøres i matrikkelen.

Det strenge selvkostkravet gir kommunestyret begrensede muligheter for å kryssubsidiere én gebyrtype på bekostning av en annen, f.eks. la byggesaksgebyret for eneboliger være vesentlig lavere enn gjennomsnittskostnaden, mens gebyret for større boligblokker er høyere enn respektiv gjennomsnittskostnad.

Forskriften utnytter mulighetene som lovverket gir for å kreve betaling underveis i saksbehandlingsprosessen. Dette sikrer at kommunen får betalt for utført arbeid selv om søknad eller forslag trekkes.

Forskriften er delt inn i fem kapitler:

- Første kapittel dekker generelle bestemmelser som gjelder for alle tjenestene. Dette handler blant annet om betalingsplikt, bestemmelse om urimelig gebyr, klage og definisjoner.
- Andre kapittel omhandler gebyr for private reguleringsplaner.
- Tredje kapittel omhandler gebyr for bygge- og delesaksbehandling.
- Fjerde kapittel omhandler gebyr for eierseksjoneringsaker.
- Femte kapittel omhandler gebyr for oppmålingsforretning.

Arbeidet med ny forskrift har pågått siden november 2020.

1.3 Selvkosttjenestene og hjemmel for å ta gebyr

1.3.1 Private planer og bygge-/delesaksbehandling

Plan- og bygningsloven § 33-1 gir kommuner hjemmel til å ta gebyr for behandlingen av private planforslag og bygge-/delesaker:

«[...] kommunestyret kan gi forskrift om gebyr til kommunen for behandling av søknad om tillatelse [...] og for andre arbeid som det etter denne lov eller forskrift påhviler kommunen å utføre, herunder behandling av private planforslag. [...]. Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker.»

1.3.2 Oppmålingsforretning og matrikkelføring

Matrikkelloven § 32 gir kommuner hjemmel til å ta gebyr for oppmålingsforretning og matrikkelføring:

«Kommunen kan ta gebyr for oppmålingsforretning, matrikkelføring, utferding av matrikelbrev og anna arbeid etter lova her etter regulativ fastsett av kommunestyret sjølv. [...] Gebyra kan i sum ikkje vere høgare enn nødvendige kostnader styresmakta har med slikt arbeid.»

1.3.3 Eierseksjonering

Eierseksjonsloven § 15 gir kommuner hjemmel til å ta gebyr for seksjoneringsaker:

«Kommunen kan fastsette et seksjoneringsgebyr for å behandle seksjoneringsøknaden. Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker.»

1.3.4 Nødvendige kostnader

Alle lovbestemmelsene over angir at kostnadene ikke kan overstige nødvendige kostnader. I den nye kommuneloven står det i § 15-1 *Beregning av selvkost* at «Hvis det er fastsatt i lov at kommunale eller fylkeskommunale gebyrer ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten, skal selvkost beregnes i samsvar med andre til fjerde ledd.»

Begrepet «nødvendige kostnader» er med andre ord en selvkostbegrensning.

1.3.5 Veiledning og klagesaksbehandling etter forvaltningsloven

Arbeidsgruppen vil gjerne gjøre høringsinstansene oppmerksom på at veiledning etter forvaltningsloven § 11 skal være kostnadsfritt for brukerne og ressursene som brukes til dette skal dekkes over kommunekassen, og altså ikke finansieres med gebyrinntekter.ⁱ Heller ikke arbeid med klagesaksbehandling etter forvaltningsloven § 28 kan inngå i gebyrgrunnlaget.ⁱⁱ

1.4 Selvkostprinsippet

Selvkostprinsippet innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene kan dekkes inn gjennom de gebyrene som brukerne betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på selvkostområdene.

Hva som skal regnes som gebyrgrunnlag er fastsatt i ny kommunelov kapittel 15 og i ny forskrift om beregning av selvkost¹. Gebyrgrunnlaget består blant annet av direkte og indirekte henførbare driftsutgifter og kalkulatoriske kapitalkostnader, avskrivninger og renter.

¹ Forskriften trådte i kraft 1. januar 2020 og erstatter «Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14)»

Overskudd² i det enkelte år skal avsettes til bundne driftsfond. Avsatt overskudd fra det enkelte år tilbakeføres til brukerne av tjenesten i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. Selvkostfinansierte tjenester skal ikke brukes til å finansiere andre deler av kommuneforvaltningen.

1.5 Selvkost i den enkelte sak

Kommunal- og regionaldepartementet vurderer i forarbeidene³ til gjeldende plan- og bygningslov at «*Etter departementets mening må selvkostprinsippet relatere seg til kostnadene ved den enkelte sak, selv om det benyttes standardsatser med utgangspunkt i gjennomsnittsbetraktninger. Det vil kunne medføre urimelige utslag om en tiltakshaver i for stor grad kunne gebyrlegges ut over det arbeidet tiltaket medfører.*»

Selvkostprinsippet er også behandlet i en høyesterettsdom inntatt i Rt. 2004 s. 1603. Saken gjaldt fastsettelse av gebyr for en delingsforretning (oppmåling), men retten la til grunn at de samme synspunktene gjorde seg gjeldende som for gebyrfastsettelse etter plan- og bygningsloven. Det synes i dommen forutsatt at selvkostprinsippet ikke bare krever at den enkelte sektor drives uten overskudd, men at selvkost også skal tilstrebes i den enkelte sak.⁴

Sivilombudsmannen⁵ kritiserte i 2015 Kristiansand kommunes gebyrforskrift hvor byggesaksgebyret er mekanisk beregnet som en lineær funksjon av bruksareal eller antall boenheter. Sivilombudsmannen etterlyste en sikkerhetsventil som fanger opp tilfeller hvor standardiserte/lineære satser kan gi ulovlig høyt gebyr. På landsbasis er det store variasjoner mellom kommunenes gebyrer til tross for at lover og regelverk er likt for alle. Gjennomgående benytter mange kommuner areal i stor utstrekning ved beregning av gebyrene.

Myndighetene ønsker med andre ord at selvkost skal tilstrebes i den enkelte sak samtidig som gebyrinntektene ikke skal overstige samlet gebyrgrunnlag.

1.6 Regnskapsføring av gebyrgrunnlag

1.6.1 Private planforslag

Gebyrgrunnlaget for private planforslag vil i hovedsak bestå av driftsutgifter som er regnskapsført på KOSTRA-funksjon 301 *Plansaksbehandling*. Her regnskapsføres utgifter til arbeid med kommuneplan, arealplan, samt offentlige og private detaljreguleringsplaner. Det er bare arbeid med private innsendte planer frem til planforslaget fremmes som kan finansieres gjennom gebyr. Arbeid med overordnede og offentlige planer kan ikke finansieres med gebyrinntekter.

1.6.2 Bygge- og delesaksbehandling

Gebyrgrunnlaget for bygge- og delesaker vil i hovedsak bestå av driftsutgifter som er regnskapsført på KOSTRA-funksjon 302 *Byggesaksbehandling og eierseksjonering*. Her regnskapsføres utgifter til byggesaksbehandling, seksjoneringssaker og saksbehandling av utslippstillatelser etter forurensningsloven. Det er bare arbeid knyttet til byggesaksbehandling som kan finansieres av bygge-/delesaksgebyret. Eierseksjonering og utslippstillatelser er egne selvstendige gebyrkalkyler.

1.6.3 Oppmålingsforretning

Gebyrgrunnlaget for oppmålingsforretning vil i hovedsak bestå av driftsutgifter som er regnskapsført på KOSTRA-funksjon 303 *Kart og oppmåling*. Her regnskapsføres utgifter til kommunens kartgrunnlag, adresseforvaltning, matrikkelføring og oppmålingsforretninger. Det er bare arbeid knyttet til matrikkelføring og oppmålingsforretninger som kan finansieres av oppmålingsgebyret. Drift av kommunens kartgrunnlag og adresseforvaltning kan ikke finansieres med gebyrinntekter.

---

² Etter forskrift om beregning av selvkost har ikke kommunen anledning til å fremføre underskudd for gebyrer etter plan- og bygningsloven, matrikkellova og eierseksjonsloven.

³ Ot.prp. nr. 45, side 283

⁴ Sivilombudsmannen Sak 2007/1890

⁵ Sivilombudsmannen Sak 2015/947 Byggesaksgebyrforskrift uten bestemmelse om adgang til å fravike de standardiserte satsene

1.6.4 Eierseksjonering

Gebyrgrunnlaget for seksjoneringssaker vil i hovedsak bestå av driftsutgifter som er regnskapsført på KOSTRA-funksjon 302 Byggesaksbehandling og eierseksjonering. Det er bare saksbehandling etter lov om eierseksjoner som kan finansieres av seksjoneringsgebyret.

2. Forslag til ny gebyrforskrift

En stor del av oppgaven med å utarbeide ny gebyrforskrift har vært å finne hensiktsmessige prinsipper og innretninger for gebyrbestemmelsene. Videre har arbeidet bestått i å identifisere kostnadsdrivere i saksbehandlingsprosessen, og knytte økonomiske variabler til dette. Dette gjøres for at det skal bli bedre samsvar mellom kommunens faktiske ressursbruk og gebyret som faktureres søkeren.

2.1 Kapittel 1 - Generelle bestemmelser

Første kapittel omhandler bestemmelser om betalingsplikt, tidspunkt for gebyrfastsettelse og fakturering, gebyr og priser i regulativet, kostnadsdekning av sakkyndig bistand, urimelig gebyr, klage, avslag, tilbaketrekking av søknad, samt definisjoner og forklaringer.

Forskriftens § 1-5 gir kommunen anledning til å redusere gebyr som etter kommunens vurdering anses urimelig.

I § 1-6 understrekes det at det ikke er anledning til å klage på gebyrfastsettelsen. Bakgrunnen for dette er at gebyrer som følger av en lokal forskrift *ikke* er å anse som enkeltvedtak siden gebyrene følger mekanisk av regulativet/forskriften. Derimot er det klageadgang på avslag på en søknad om gebyrreduksjon eller på kommunens gebyrfastsettelse ved bruk av § 1-5 *Urimelig gebyr*.

Dersom søker el. får avslag på sin byggesøknad el. bestemmer § 1-7 at fullt gebyr må likevel betales.

I § 1-9 utdypes definisjoner og forklaringer av fagtermer.

2.2 Kapittel 2 – Private reguleringsplaner

For private planforslag skal kommunen ta betalt i form av en plukklister. Det vil si at alle forslagstillere må betale et grunngebyr og for oppstartsmøte, mens gebyret videre i prosessen vil avhenge av karakteristikk ved planforslaget. Dersom planforslagets kompleksitet øker, vil kommunen gjennomsnittlig bruke mer tid til saksbehandlingen og gebyret økes derfor i takt med arbeidsomfanget.

Grunngebyret dekker kommunens tid til generelle oppgaver i saksbehandlingen. Gebyret vil være likt for alle saker.

Gebyret for oppstartsmøte er fastsatt i § 2-4-2. Kommunen bruker betydelig ressurser på disse møtene med deltakelse fra berørte faginstanser samt for- og etterarbeid. Det er også lagt opp til gebyr dersom det blir nødvendig med møter underveis i prosessen.

Gebyret for planforslagets areal er todelt. Gebyr etter planområdet areal er delt i frem intervaller. Videre beregnes gebyret etter godkjent maksimalt bebygd areal (BYA) i planforslaget. Det legges opp til en mulighet for ulik pris for areal for boligbebyggelse og areal for annen bebyggelse. Dette er for å fange opp at kommunens arbeid med søknadene varierer med størrelsen på arealet. Det foreslås å sette maksimalbegrensinger for arealet det beregnes gebyr for. Veldig store areal fører ofte ikke til proporsjonalt større arbeidsmengde for kommunen ved behandling av saken.

Hvis planforslaget krever planprogram, planen inneholder konsekvensutredning, planen ikke er i samsvar med overordnede planer eller området er i sentrum/tettbebygde områder skal det betales tilleggsgebyrer etter fastsatte gebyrsatser per planforslag.

Gebyr for behandling av planforslag i gjeldende forskrift:

Behandlingsgebyr		Gebyr
	Pr regulering	42 500
Arealgebyr		Sats
	Areal inntil 10.000 kvm	32 500

	Areal inntil 20.000 kvm	40 500
	For arealer over 20.000 m ² betales et tillegg for hvert påbegynt arealintervall på 1.000 kvm	1 500
	Ved beregning av areal skal LNFR-områder trekkes fra.	

Gebyr for behandling av planforslag i forslag til ny forskrift:

Grunngebyr		Beregningsenhet	Gebyr
Vnr. Y	Privat planforslag	Per forslag	Kr X,-
Gebyr for planområdets areal		Beregningsenhet	Gebyr
Vnr. Y	Behandling av reguleringsplanforslag	Per planforslag, inntil 2 daa	Kr X,-
Vnr. Y	Behandling av reguleringsplanforslag	Per planforslag, fra 2 til 5 daa	Kr X,-
Vnr. Y	Behandling av reguleringsplanforslag	Per planforslag, fra 5 til 10 daa	Kr X,-
Vnr. Y	Behandling av reguleringsplanforslag	Per planforslag, fra 10 til 20 daa	Kr X,-
Vnr. Y	Behandling av reguleringsplanforslag	Per planforslag, over 20 daa	Kr X,-
Gebyr for areal til boligbygg		Beregningsenhet	Gebyr
Vnr. Y	Regulert til bolig- og fritidsboligformål	Per 500 m ² BYA	Kr X,-
Gebyr for andre byggeformål		Beregningsenhet	Gebyr
Vnr. Y	Alt annet enn bolig og fritidsbolig (dvs. næring, tjenesteyting m.v.)	Per 500 m ² BYA	Kr X,-

Eventuelle tilleggsgebyr vil komme i tillegg.

2.3 Kapittel 3 – Byggesak

Kravet om at hver sakstype skal prises til selvkost innebærer at forskriften må klare å gjenspeile kommunens ressursbruk i den enkelte saken.

Alle byggesaker har et visst minimum av aktiviteter som må utføres uavhengig av selve tiltakets kompleksitet. Dette er oppgaver som mottakskontroll, arkivering, intern arbeidskoordinering, bruk av fagsystemer mv.

Det kan videre være stor forskjell på om en byggesak medfører lite eller mye arbeid med å registrere tiltaket i matrikkelen. Eksempelvis vil det være vesentlig mer arbeid med å registrere alle boenheter i en blokk, sammenlignet med en enebolig.

Disse to aktivitetstypene er i forskriftsforslaget foreslått finansiert med henholdsvis grunngebyr og registreringsgebyr. Saksbehandlingen av selve tiltaket skal finansieres gjennom det spesifikke saksbehandlingsgebyret.

På bakgrunn av dette foreslås følgende generelle gebyrtyper for byggesaksbehandling:

1. Grunngbyr: gebyr som skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet, størrelse og omfang. Enhetsgebyr per søknad.
2. Saksbehandlingsgebyr: gebyr som skal dekke oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er avhengig av tiltakets kompleksitet, størrelse og omfang.
3. Registreringsgebyr: gebyr som skal dekke arbeidet med oppgavene knyttet til registrering i matrikkelen. Gebyret betales per bruksenhet for byggesak. Det skal også kreves registreringsgebyr for tiltak som er unntatt søknadsplikt, men som skal matrikkelføres. Ved å ikke kreve gebyr for tiltak som er meldepliktige men ikke søknadspliktige, vil de søknadspliktige tiltakene finansiere kommunens arbeid med matrikkelføring av ikke-søknadspliktige tiltak. Kommunen unngår dermed kryssubsidiering av ikke-søknadspliktige tiltak i ny forskrift.

For saksbehandlingsgebyrene har det vært et viktig prinsipp at gebyrene er enhetsgebyrer og at de ikke beregnes på grunnlag av tiltakets størrelse målt i bruksareal, eller antall boenheter. For sakstyper som likevel bestemmes av antall boenheter (blant annet rekkehus og store boligbygg) er gebyret begrenset til å kun beregnes for et gitt antall boenheter. Dette sikrer at forskriftens innretning ikke fører til ulovlige gebyrer, samt at det blir forutsigbart for tiltakshaver å kjenne kostnaden på forhånd.

Kommunen kan i tillegg lettere dokumentere gjennomsnittlig kostnad per tiltakstype når gebyrene er enhetsgebyrer og ikke er beregnet etter eksempelvis areal.

Gebyr for behandling av søknad om bolig i gjeldende gebyrregulativ:

Tiltak jf. pbl. § 20-3, gjelder for saker i pbl. §20-1 a, b, g, j, k og l		Minstegebyr i kr
A	Tiltaksklasse 1. Minstegebyr	15 000
B	Tiltaksklasse 2 medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand.	24 500
C	Tiltaksklasse 3 medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand.	40 000

Gebyr for behandling av søknad om bolig i forslag til ny forskrift:

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1, a og b		Beregningsenhet	Gebyr
Bolig og fritidsbolig:		BRA inntil 200 m²	BRA over 200 m²
Vnr. Y	Bolig/fritidsbolig med inntil 2 boenheter Bygningstype 111-124, 161-163	Per bygning	kr X,-
Vnr. Y	Rekkehus, kjedehus og andre småhus Bygningstype 131-136	Per bygning	kr X,-
Vnr. Y	Store boligbygg Bygningstype 141-159	Per boenhet inntil X enheter	kr X,-
Vnr. Y	Tilbygg, påbygg eller underbygg til bolig og fritidsbolig: Bygningstype 111-172	Per tilbygg	kr X,-
Vnr. Y	Garasje, uthus, anneks, naust mv. til bolig: Bygningstype 181-199	Per bygning	kr X,-
Vnr. Y	Tillegg i antikvarisk område	Per søknad	kr X,-

2.4 Kapittel 4 – Eierseksjonering

Eierseksjonering ble en «selvkosttjeneste» fra og med 2018. Før dette kunne kommunen bare få dekket inntil fem ganger statens rettsgebyr per søknad.

I forslaget til ny gebyrforskrift er eierseksjoneringsgebyret foreslått tredelt, med et grunngebyr, registreringsgebyr og et saksbehandlingsgebyr.

Bestemmelsene for seksjoneringsgebyr er lagt opp som enhetsgebyr for ulike former for seksjonering. Gebyret er per søknad som gjelder for opptil tre seksjoner, fra fire til åtte seksjoner og et tillegg per ny seksjon utover åtte.

Det utløses et eget tilleggsgebyr ved befaring.

2.5 Kapittel 5 – Oppmålingsforretning

Gebyret for oppmålingsforretning er tredelt, med et grunngebyr, et registreringsgebyr og et saksbehandlingsgebyr.

Saksbehandlingsgebyret for oppmålingsforretninger er enhetsgebyr for ulike typer arbeid etter matrikkelloven. Areal som beregningsenhet eller kostnadsdriver er i dette kapitelet ikke brukt, da den teknologiske utviklingen har gjort at kommunens arbeid med søknaden ikke øker proporsjonalt med større areal.

Det er først og fremst *antall grensepunkter* som påvirker arbeidsmengden ved markarbeid. Arbeidsgruppen har derfor vurdert at ved oppmålingsforretninger hvor det er nødvendig med markarbeid, bør tilleggsgebyret for dette beregnes ut ifra antall grensepunkt.

Gebyr for oppretting av grunneiendom og festegrund og matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn i gjeldende forskrift:

Oppretting av grunneiendom og festegrund og matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn		Gebyr
A	Areal inntil 0,2 dekar	14 000
B	Areal til og med 0,5 dekar	18 000
C	Areal til og med 2 dekar	24 000
D	Areal 2 til 5 dekar	32 000
E	Areal over 5 dekar etter medgått tid. Minstegebyr	35 000

F	Ved samtidig fradeling av tilgrensende tomter, i samme sak, er gebyret fra tomt 2 - 5	60 %
G	Ved samtidig fradeling av tilgrensende tomter, i samme sak, er gebyret fra tomt 6	40 %

Gebyr for oppmålingsforretning i forslag til ny forskrift:

§ 5-2-1. Oppmålingsforretning		Beregningsenhet	Gebyr
Vnr. Y	Oppretting av grunneiendom og festegrund og matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn, samt arealoverføring	Per eiendom	Kr X,-
Vnr. Y	Oppretting av uteareal på eierseksjon	Per eierseksjon	Kr X,-
Vnr. Y	Registrering av anleggseiendom	Per eiendom	Kr X,-
Vnr. Y	Punktfeste	Per punktfeste	Kr X,-
Vnr. Y	Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	Per matrikkelenhet	Kr X,-
Dersom kommunen må ut i marka belastes det tilleggsgеbyr per grensepunkt			
Vnr. Y	Gebyr for første grensepunkt	Første grensepunkt	Kr X,-
Vnr. Y	Gebyr per påfølgende grensepunkt.	Per påfølgende grensepunkt	Kr X,-

3. Beregning av gebyrsatsene

De ulike kapitlene i forskriftsforslaget har egne timesatser som skal anvendes der arbeidet ikke faller inn under forskriftsbestemmelsene. Timesatsen fremkommer ved å dividere tjenestens gebyrgrunnlag med samlet antall timer saksbehandling. Dette vil variere fra gebyrtjeneste til gebyrtjeneste.

I fastsettelsen av gebyrgrunnlaget må det foretas en vurdering av alle aktiviteter som ikke finansieres med gebyrinntekter, eksempelvis oppgaver etter forvaltningsloven. Gebyrgrunnlaget inneholder både lønnsutgifter, kjøp av varer og tjenester, indirekte kostnader og eventuelle kapitalkostnader.

Beregningen av timesatsen tar utgangspunkt i andelen av et årsverk som reelt sett går med til saksbehandling - det vil si produksjonen. Det er en rekke aktiviteter og oppgaver som ikke kan faktureres. Faktureringsgraden reduseres eksempelvis av tiden saksbehandler bruker på faglig oppdatering, rapportering og administrasjon. Under illustreres beregningen av en timesats som dekker selvkost:

$$\text{Timesats} = \text{gebyrgrunnlag} / \text{antall timer saksbehandling}$$

For å beregne gebyrsatsene multipliseres tjenestens timesats med arbeidsmengden som kommunen i gjennomsnitt bruker på den enkelte sakstype.

Gebyrsatser vil beregnes med utgangspunkt i budsjett for 2022 og ønsket dekningsgrad for hvert av gebyrområdene. De konkrete satsene vil derfor ikke fremkomme før budsjettarbeidet er slutført og budsjettsaken er lagt frem.

4. Arbeidsgruppen

Forslag til ny gebyrforskrift er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Karlsøy kommune. EnviDan AS har vært sparringspartner.

Målsetningen med arbeidet har vært å lage en forskrift som er rettferdig, tydelig og fleksibel.

Rettferdig: Gebyrene skal gjenspeile de ulike brukergruppernes kostnadsnivå på best mulig måte.

Tydelig: Forskriften skal være lett å lese og håndheve, med et klart og forståelig språk, uten uklare eller vanskelige formuleringer.

Fleksibel: Forskriften henviser til årlige kommunestyrevedtak for gebyrenes størrelse.

Karlsøy kommune imøteser høringssvar.

5. Sluttnoter

ⁱ Forvaltningsloven § 11, første ledd: «Forvaltningsorganene har innenfor sitt saksområde en alminnelig veiledningsplikt. Formålet med veiledningen skal være å gi parter og andre interesserte adgang til å vareta sitt tarv i bestemte saker på best mulig måte. Omfanget av veiledningen må likevel tilpasses det enkelte forvaltningsorgans situasjon og kapasitet til å påta seg slik virksomhet.»

I et brev til Eigersund kommune skriver Kommunal- og moderniseringsdepartementet at: «(...) fra departementets side [legges det til grunn] at gebyrbestemmelsen i plan- og bygningsloven ikke hjemler en adgang til å kreve gebyrer for å finansiere kostnadene ved å veilede tiltakshavere etter forvaltningsloven § 11.

Det følger av pbl. § 33-1 at bygningsmyndighetene i utgangspunktet kan kreve gebyr for veiledning som faller inn under "andre arbeid som det etter denne lov eller forskrift påhviler kommunen å utføre". Plikter som er pålagt etter andre lover enn plan- og bygningsloven (som fvl.) kan imidlertid ikke gebyrlegges med hjemmel i pbl. På bakgrunn av dette anser departementet at det ikke er hjemmel etter pbl. § 33-1 første ledd til å gebyrlegge veiledning etter forvaltningsloven § 11. Utgiftene til dette arbeidet kan derfor ikke gebyrlegges spesielt, eller inngå i det generelle grunnlaget for gebyrberegning».

ⁱⁱ Fra Ot.prp. nr. 45 Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen), sidene 283-284: «Departementet foreslår ikke en egen regel som innfører klageadgang, verken for gebyrregulativer eller konkrete gebyrer. Gebyrregulativer kan også i dag overprøves ved lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59, noe som også forekommer. De enkelte gebyrene kan også påklages i dag, hvis de er individuelt utregnet. Hvis gebyrene mekanisk følger regulativet, er det som oftest regulativets innhold som må vurderes. Hvis regulativet ikke inneholder en bestemmelse om lemping av gebyrene, slik at det ikke er et alternativ å klage over unnlattelse av å benytte denne, viser departementet til at det også er mulig å søke om dispensasjon fra regulativet».

Kommunen må vurdere hvilken lovhjemmel arbeidsoppgavene faller inn under, og dersom det faller utenfor plan- og bygningsloven skal ikke kostnadene inn i selvkostregnskapet til byggesak. Klager på enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 28 kan ikke gebyrlegges og må holdes utenfor selvkost.